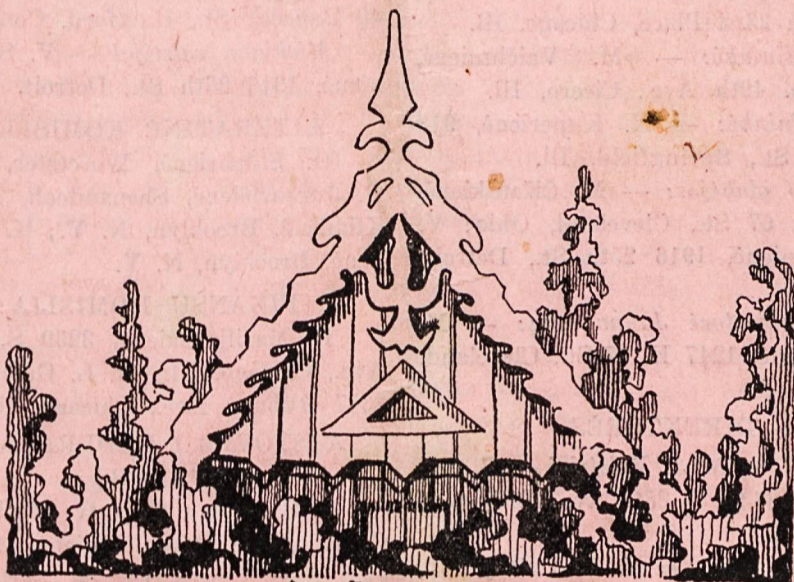

MOTERŲ DIRVA

Rugs. Sept

Spalis (October), 1930 m.

No 9

Mėnesinis žurnalas,
Leidžia A.L.R.K. moterų sąjunga

Entered as second Class Matter Nov. 30, 1918 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under act of March 3, 1879.

"MOTERŲ DIRVA"

Moterų mėnesinis žurnalas
Leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga

K A I N A :

Sur. Valstijose metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užrubežyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25
Vienas egz.	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2239 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
Telef. Roosevelt 2249

"Moterų Dirva" (Women's Field).

Published monthly by A. L. R. K.
Moterų Sąjunga (Lith. R. C. Wo-
men's Alliance of America).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly ..	\$2.50
Six Months	\$1.25
Single copy	.20

"MOTERŲ DIRVA"

2239 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
Telef. Roosevelt 2249

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1929-30 m.

Dvasios Vadas: — Kun. J. Bakšys,
53 Capitol Ave., Hartford, Conn.

Pirmininkė: — T. B. Mažeikienė,
21 Kilby St., Worcester, Mass.

Vice pirmininkė: — S. Sakalienė,
2239 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

Raštininkė: — M. Vaičiūnienė,
1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Išdininkė: — K. Kuperienė, 919
Philips St., Springfield, Ill.

Iždo glabėjos: — M. Čižauskienė,
1247 E. 67 St., Cleveland, Ohio; V.
Stepulionienė, 1916 25th St., Detroit,
Mich.

Organizatorė Jaunamečių: — M.
Čižauskienė, 1247 E. 67 St., Cleveland,
Ohio.

DIREKTORĖS:

N. Y. ir N. J. Valstijai — S. Su-
batiienė, 127-08 — 88th Ave., Richmond
Hill, N. Y.

Mass., Maine ir N. H. Valstijai —
M. Daugelienė, 6 Waverly St., Wor-
cester, Mass.

Illinois valstijai — R. Maziliaus-
kienė, 3259 So. Union Ave., Chicago,
Ill.

Penna valstijai — M. Klimienė,
112 Sunbury St., Minersville, Pa.

Ohio valstijai — O. Stepulionienė,
1320 Russell Rd., Cleveland, Ohio.

Conn. valstijai — V. Petraitienė,
40 Babcock St., Hartford, Conn.

Michigan valstijai — V. Stepulio-
nienė, 1916 25th St., Detroit, Mich.

LITERATINĖ KOMISIJA:

O. Sidabrienė, Worcester, Mass.;
E. Jurkevičienė, Shenandoah, Pa.; T.
Klimienė, Brooklyn, N. Y.; K. Dumb-
lienė, Brooklyn, N. Y.

FINANSŲ KOMISIJA:

R. Maziliauskienė, 3259 S. Union
Ave., Chicago, Ill.; M. L. Gurinskaitė,
3347 Auburn Ave., Chicago, Ill.

ATSTOVĖS Į FEDERACIJOS

TARYBĄ:

S. Sakalienė, 2239 W. 23rd Place,
Chicago, Ill.; M. Vaičiūnienė, 1927 So.
49th Ave., Cicero, Ill.; M. Šertvitienė,
8016 — 88 Ave., Woodhaven, L. I.,
N. Y.

REDAKTORĖ.

S. Sakalienė, 2239 W. 23rd Place,
Chicago, Ill.

MOTERŲ DIRVA

Mėnesinis žurnalas, Leidžia A.L.R.K. Moterų Sąjunga

No. 9 (188) ^{ruoš} ^{Sept} Spalis (October) 1930 m. TOMAS XIII

Lietuvė Motina

Daug kas esame matę skulptoriaus A. Rimšos kūrinį, kuris pavadintas „Lietuvos mokykla.“ Jis tiek paprastas, o tiek reikšmingas. Ten atvaizduota kaimo moteriškė sėdinti prie ratelio ir šale jos vaikutis su elementorium rankose. Ką jis reiškia?

Pasiekiye mintimis netolimą praeitį, vos 25 metus atgal, ir jis bus labai aiškus. Iki 1904 metų Lietuvoje buvo uždrausta lietuviška spauda. Per ištisą šimtmetį rusų erelis aštriais nagais spaudė Lietuvą, varė baudžiavon ir visomis pajėgomis stengėsi išrauti iš lietuvių širdies tautinį jausmą. Tam tikslui pasiėmė net biauriausią priemonę, t. y. lietuviškos spaudos uždraudimą. Rusas tikėjo, kad, atėmus spausdintą žodį, lietuvių tauta greit liks ištautinta, greit užmirš laisvę ir liks paklusni carui. Aišku tas būtų įvykę jei ne aukštas lietuvių tautinio jausmo supratimas ir karžygiškas pasiryžimas kovoti ir kovoti... iki pergalės! Bet kas per tą laiką išlaikė lietuvių dvasią? Atsakymas labai aiškus — tai lietuvė motutė. Tai moteriškės nuopel-

nas, kad ji, prie ratelio sėdėdama, išmokino savo sūnelį ar anūką lietuviškai skaityti, tai Lietuvos nusižeminusios moteriškės nuopelnas, kad šiandien Lietuva laisva! Bet kas gali atpasakoti Lietuvos motinos Kalvarijos kryžiaus kelius, kas išreikš tos šventos širdies jausmus, kada ašarų pilnomis akimis ir drebančia ranka laimino sūnaus ar dukters galvą leisdama į tolimą užatlantiką. „Neužmiršk tėvų žemės“ — iš kiekvienos motinos krūtinės išsiverždavo žodžiai, kurie buvo daugiau negu malda! Su kokia širdgėla tūkstančiai lietuvių motinų laimino savo jaunų sūnų galvas kai ėjo savanoriais ginti Lietuvos. Žinojo, kad gal nebematys savo sūnaus, kad gal paskutinį kartą spaudžia prie savo krūtinės numylėtą sūnų, bet užteko jėgos jį išleisti ir palaiminti. Sunkios priespaudos metu įkvėpė tėvynės meilės jausmą ir laikui atėjus ji pasiryžo paaukoti ant tėvynės aukuro savo brangiausį turtą. Taip, jos didžiausios karžygės ir joms garbė.

Bet galima įsitikinti ir skaitmenimis, kad lietuvės motinos buvo daug

daugiau tautiniai susipratę kaip kaip kitų tautų. Kaip aukščiau minėjau, kad per ištisą šimtmetį buvo uždrausta spauda, tad tokiu būdu turėjo Lietuvoje būti labai maža mokančių skaityti ir rašyti. Bet ne! Štai, 1897 metais, sulig statistikos daviniiais, Lietuvoje mokėjo skaityti ir rašyti 52 nuoš., o Rusijoje vos tik 29 nuoš. Štai kaip aiškiai kalba nuošimtis tik dėka moteriškai sėdinčiai prie ratelio ir kartas nuo karto pažiūrint į savo mažametį mokinį, kuris skaitė lietuvišką elementorių ar maldaknygę.

Tad taip atrodo trumpai apibrėžus lietuvių moteriškės įtaką į kultūrinį bei nepriklausomybės gyvenimą.

Antroji nepaprastai didelė įtaka tai religiniam gyvenime. Kiek kartų Lietuva buvo grąšinama bažnytinių priešų. Kokia didelė įtaka buvo protestantų, kiek grąšino stačiatikiai, o vistiek Lietuva liko visiškai katalikų žemė. Neveltui Šventasis Tėvas yra pavadinęs Lietuvą Marijos žeme.

Atsiminkim kiekvienas savo kūdikystės dienas. Motina pasiklupdžiūsi šale savęs sudėdavo rankas ir mokino "Tėve mūsų..." Aš prisipažįstu, kad, kada meldžiuosi, visad kartoju žodį į žodį maldas kaip mane išmokino mamytė. Motinos išmokinta malda taip paliko mano atmintį, kad nesusilaikau nepakartojęs senobiniais žodžiais! Rods taip švenčiau, rods taip daugiau patiks Dievui — nes taip meldėsi mano motina. Ir kada likimas nubloškė toli nuo Lietuvos, kada pirm ruošiantis poilsiui sukalbu tai, ką mokė motina ir man rodosi tamsoje šniokščia Lietuvos vėjelis, matau brangių asmenų veidus ir su maloniomis mintimis užmiegu po dienos nuovargio.

Tikiu, kad visi tai jaučia, visiems brangi toji atmintis. Žinau, kad neklystu, nes daugelis ir didelių bažnyčios

priešų mirties agonijoje sukaupdavo savo jėgas pakartoti motinos išmokintai malda ir susitaikę su Dievu apleisdavo šią žemę.

Visiems žinoma, kad prieškariniais laikais, kai buvo labai sunkiai pasiekiamas mokslas, jei kas išsigalėdavo leisti savo sūnų į mokslą tai vienintelis troškimas buvo, kad taptų kunigu. Ir taip Lietuvos kaimiečių sūnūs, sekdami motinų šventą troškimą, liko tikybos ir tautybės apaštalais.

Juo daugiau galvoju apie lietuvių moteriškę, juo didingesnė ji stojasi mano akyse. Daug kartų man teko kalbėti su svetimšaliais apie lietuvių tautinį susipratimą. Jokių būdu nenori tikėti. Galų gale kai jie pamato nepaprastai gražius tautinius dirbinius, išaustus rankšluosčius, kai išgirsta melodingas lietuvių dainas, kurios perduotos iš lūpų į lūpas, tada tik taria: "Taip jūsų tauta gali tikrai tuo didžiuotis, ir iš to matyti, kad jūsų sielose yra kas nors daugiau negu kitų."

Taip, visais atvejais lietuvių moteriškė parodė savo pastovumą, savo gilią jausmą ir stebėtiną pasišventimą. Ji savyje užlaikė netik šeimynos meilę, bet giliai jautė ir tėvynės bei senų ir gražių tautinių tradicijų meilę, ji savo krūtinėje turėjo ir laisvės žiburį!

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę, nebuvo abejota dėl moteriškių, joms tuoj suteiktos pilnos piliečių teisės. Šiandien jos gali dalyvauti valstybės gyvenime, gali laisvai organizotis, (kas kitose valstybėse nėra suteikta) gali laisvai ginti savo reikalus.

! Turėdamos tą teisę moteriškės dailinai ją ir išnaudoja. Bet kiekvienos geros moteriškės tikslas yra pasekti tautinį moters tipą. Šių dienų gyvenimo sąlygos nereikalauja didžiausių pasišventimų, nes esame laisvi. Kiekvienas žmogus turi ką nors palikti paskui

save — tai pareiga! Aišku milžiniškų paminklų nepaliksime, bet yra tiek daug apleistų sryčių, kur reikia rūpestingo darbo rankų. Lietuvos moteriškos uždavinys išlaikyti tas kilnas praeities moteriškos ypatybes ir taikinti jas prie naujų sąlygų.

Pasaulis eina taip dideliu žingsniu pirmyn. Reikia skubėti, kad neatsilikti, tad reikia nuolatos lavintis. Bet koks lavinimosi būdas tinkamiausias kai žmogus apleidžia šeimyną ir mokyklą? Atsakymas vienas ir aiškus — *organizacija*.

Pr. Vitolis.

Keletas Gražių Mūsų Moterims Patarimų

1. Tyrinėk gamtą ir jos išsivystymą, džiaugkis saule, oru, gėlėmis ir prisitaikink prie jos.

2. Lavink savo inteligentiją ir imaginaciją — įsivaizdinimą, tyrinėk su supratimu kitų ydas, pati stengkis į tokias pat neįpulti.

3. Vengk saumylybės jausmo, opumo.

4. Nebūk pavydi; pavydas yra pavojingiausias paukštis, kuriam kartą susukus tavo sieloje lizdą, sunku bus jį išvaryti.

5. Darbuokis su pamylėjimu, su jausmu gerai išpildydama savo užduotį ir nebūk godi tik užmokesties — atlyginimo.

6. Būk ištikima teisybei, vengk perdėjimo, o niekad neiškrypsi į klaidingą kelią; kuomet pati save gerbsi, pagerbs tave ir kiti.

7. Būk patenkinta, bet ne dideliu manymu apie save ir išdidumu.

8. Apsaugok savo sveikatą, stengkis būti sveika ir neekvok savo jėgų.

Tik neekvojanti sveikata suteikia pasitenkinimą ir prailgina gyvenimą.

9. Būk taupi, remkis pati ant savęs, kartus yra prievartos dėkingumas.

10. Jei garsini kokią nors "opiniją" — viešąją mintį, būk tikra, kad ji nuoširdi ir teisinga, kad po jokia sprespauda nepermainysi savo įsitikinimų ir nuosprendžio.

11. Nebūk įkiri skelbdama moralus, neprimesk savo pastabų ir pamokų; tik tuomet tai daryk, jei kas tavęs prašo. Jei apsunkinta esi pasakyti kam nors "tiesos žodį," bei papeikti, daryk tai kilniai ir švelniai.

12. Neįžeisk niekeno širdies pašaipą, ironiją, piktumą; nesmagumas puls ant tavo pačios sielos, neramumo mintys apie aną neduos tau ramiai užmigti.

14. Eik su laiko pažanga, nesiklausk betiksliai konservatizme ir nesipiktink jei tau šis bei tas nepatinka.

15. Suteik mandagumą, nuoširdumą, šypseną ir nestumk brutaliai to paties į tavo taikomojo, atmink, kad kas kartą nustumta — jau niekad negrįš!

16. Prireng savo gyvenimą atitinkamai į savo amžių, kuomet esi jauna — būk jauna; kuomet sensti neužmiršk savo žilstančių plaukų.

17. Jei turi kokių nesmagumų, pakelk juos drąsiai ir nieko kito nekaltink.

18. Niekad neišduok neteisingo teismo, atmink, kad neteisingumas iššaukia skausmą ir ašaras, kurie šaukiasi į dangų atkeršijimo.

19. Jei trokšti širdies, stengkis įgyti — širdimi.

Gyvenant sulig viršui išreikštais patarimais, įgysi pasitenkinimą ir ramumą, kurie neduos Tau būti abejojančia ir nuliūdusia. Tavo gyvenimas bus malonus ir visų būsi gerbiama.

Lietuviai — gyvojo tavoro agentai. — Neseniai Argentinos policija Buenos Aires mieste, kaip laikraščiai praneša, suėmė tulą lietuvių J. ir jo padėjėją V., kurie įtariamai prekiaavę moterimis. Pagauti jie parduodant vieną lietuvaitę paleistuvybės namams. Tame niekšingame darbe esą įtraukta ir daugiau lietuvių.

Išvilkus aikštėn tokį biauŗų ir niekšingą darbą, Buenos Aires Šv. Kazimiero Lietuvių Katalikų Bendruomenė įsteigė moterų ir mergaičių globos sekciją, kurios tikslas bus: išlaikyti/ atskirą butą, kuriame galėtų prisiglausti bedarbės ir neturinčios kur gyventi, atidaryti darbo biurą, suruošti kalbos ir namų ruošos kursus. Savo atsišaukime moterų globos sekcija sako:

“Suviliotojų yra gaujos: savųjų ir svetimųjų, bet moteriška garbė palikta ginti vienai pačiai gyvenimo neprityrusiai: todėl neretai, — drauge su garbe, dar išviliojamos ir paskutinės materialinės sutaupos. Nemažai patenka tarnauti ištvirtusiose šeimose, o tokių čia daug, kitos stačiai vietų parūpinimo agentų parduodamos į paleistuvystės namus, o kurios gyvena lietuviškose šeimynose, ir neretai suviliojamos: ar vyrai savo žmonas palikę Lietuvoje čia išdykauja ir tvirkina mergaites, ar bernai grįžę iš darbo, prisilakę “aguardientes” ir šviesą užgesę, orgijas kelia; o kiek dvasiniai terori-

zuojamos moterys ir mergaitės bedievių vyrų, kurie tyčiojasi iš tikėjimo jausmų ir piktžodžiauja. Negi išskaitysime visų pavojų, kuriuose čia gyvena mūsų moterys ir mergaitės, bet aišku, kad jie yra dideli ir su jais reikia pradėti organizuota kova.”

Palinkėti tik reikia Šv. Kazimiero bendruomenei, kad jos užvestas darbas atneštų kuodaugiausia vaisių.

Bruožas apie M. Sąjungą. Buvusiam A. L. R. K. Federacijos Kongrese, Newark, N. J., kun. Jonas Balkūnas skaitė referatą “Katalikų Veikimas Federacijoje.” Referate išdėstyta katalikų veikimas Amerikos lietuvių visuomenėj, pradedant 1880 m. kai prasidėjo kurtis katalikų parapijos; nušviestą Fed. darbai 1906—1920 m., paliesta mūsų organizacijos draugijos. Pagrindinė referato mintis buvo — katalikiškų draugijų veikimo derinimas su Federacija.

Apie mūsų Moterų Sąjungą referate gerb. prelegentas taip rašo:

“Moterys visur ir visuomet yra gyvos katalikų akejoje. A. L. R. K. Moterų Sąjunga turėdama apie 3,000 narių, \$42,000 dol. kapitalo ir savąjį laikraštį “Moterų Dirvą” yra stipri pajėga Federacijoje. Susirinkimais, paskaitomis, kursais, (pašalpomis ir pomirtinėmis) jos aktualiai kovoja prieš krikščioniškas madas, ištvirtimą, divor-

sus ir k. Moterų Sąjungą katalikai) privaltėtų daugiau branginti ir remti. Kiekviena pavyzdinga katalikė nusidėtų savo pasauliožiūrai nesirasydama į Sąjungą. Moterys visuose amžiuose pasižymėjo veiklumu. Jos artymiausia surištos su šeima, mokykla. Jos auklėjimas daug reiškia tautai ir bažnyčiai. Federacija ir Sąjunga begalia prisideda prie katalikų veikimo artymai darbuodamiesi. Jos kuopos tai katalikų akcijos tvirtovės.”

Nelaimė kun. K. Urbonavičiui.
“Darbininko” pranešimu, Norwood, Mass., lietuvių parap. klebonui gerb. kun. K. Urbonavičiui atlikta pavojinga operacija. Į gerbiamojo visuomenės veikėjo koją buvus įsimetus gangrena, taip kad kitokios išeities nebuvo, kaip tik nupjauti žemiau kelio koją. Operacija pavykus, ligonis sveikstas.

Gerb. kun. K. Urbonavičius yra Moterų Sąjungos himno (žodžių) autorius.

Linkime gerb. veikėjui, rašytojui ir poetai kuogreičiausia pasveikti.

Mirė komp. A. Aleksio žmona. Rugšėjo 5 d. Waterbury, Conn., mirė mūsų komp. A. Aleksio žmona, Francis Nutautaitė—Aleksienė.

A. a. F. Aleksienė, tai mūsų žinomo kompozitoriaus A. Aleksio žmona. Jinai kilusi iš Chicagos. Jos tėvai, pp. Nutautai, ir dabar Chicagoje tebegyvena. Velionė buvo veikli Moterų Sąjungos ir L. Vyčių organizacijų veikėja. Už kompozitoriaus p. Aleksio išėjo 1916 m. Augino sūnų Vytautą, gimė 1917 m.

Komp. A. Aleksiui, Moterų Sąjungos himno (muzikos) autoriui ir sūnui Vytautui, “M. Dirvos” redakcija reiškia giliausios užuojautos.

Beje, a. a. Aleksienė yra suorganizavusi M. S. 29 kp., Brooklyn, N. Y., ir 54 kp., Detroit, Mich. Taip pat yra buvusi pirmutinė M. Sągos Centro Ižd. globėja.

Ką Daro Gera Motina.

Ji myli visus savo vaikus vienodai, vienodai rodo savo gerumą.

Ji stengiasi įkvėpti į savo vaikų širdį meilę Dievo, artimo ir viso to, kas gera, kilnu. Ji nuo pat mažatvės kalte įkala vaikams į galvą, kaip brangus yra tikėjimas, kad be jo negalima gauti išganymo, kaip baisi nelaimė yra bedievybė ir kaip nuo jos šalintis.

Ji rūpinasi, kad vaikai būtų darbštūs.

Ji niekuomet neleidžia vaikams meluoti, pravardžioti, pašiepti.

Ji svečių akyse nei giria savo vaikų nei peikia.

Ji draudžia vaikams kankinti gyvulius ar paukščius.

Ji moko vaikus mandagumo.

Ji leidžia vaikams linksmai ir doriai pažaisiti.

Ji duoda vaikams gerą pavyzdį.

Ji bausdama duoda vaikams suprasti, kas tas jai daryti yra labai sunku.

Ji pratina vaikus būti gailestingais.

Ji visuomet saugosi šiurkštumų, ypač apsiėjimuose su vaikais.

Ji savo vaikų nelepina ir už nusikaltimus baudžia. (Ž. Pr.”).

Kada Ekskursija Rengti?

Pereitam "M. D." num. paskelbta Centro Valdybos pirm. T. B. Mažeikienės krivulė M. Sąjungos ekskursijos Lietuvon reikalui. Mūsų Sąjungos pirm. pastatytas klausimas — ekskursiją atidėti 1931 m. vienbalsiai perėjęs, nes, anot jos, "visų pirma reikia gerai prisirengti." Ir tiesa.

Kad pirmoji, oficiali Moterų Sąjungos ekskursija Lietuvon būtų *Sąjungos ekskursija*, ir Sąjungos atstovės jai vadovautų, o ne agentų šifkortėm apdovanoti asmenys, kaip šimet buvo su kaikuriomis ekskursijomis, taip pat, kad ta ekskursija plačiai išgarsintų ir Moterų Sąjungos vardą, mano nuomone, reikia iš anksto prie jos ruoštis. Rekomenduota komisija turėtų tuojau padaryti posėdį, sudaryti planus, pasiskirstyti darbais, pasiskirti agentūras ir tuojau pradėti agitaciją spaudoje, kad lietuviai jau iš anksto žinotų, jog 1931 m. M. S. ruošia pirmą oficialę ekskursiją Lietuvon.

Šale rengimosi prie ekskursijos, labai svarbu yra laikas: kada ekskursija rengti? To klausimo, gal, visai nereiktų kelti, jei 1931 m. būtų liوسي nuo M. Sąjungos Seimo, kurie, kaip nesenai priimta, laikyti kas antri metai. 1931 m. kaip tik ir turi įvykti Sąjungos Seimas Cleveland, Ohio.

Susidurus vienais metais Seimui ir ekskursijai, mano nuomone, reikėtų išvengti jų supuolimo, t. y. kad Seimas ir ekskursija nebūtų suruošti vienu laiku. Kadangi numanu, jog su Moterų Sąjungos ekskursija vyks Lietuvon nemaža veiklių sąjungiečių, kurios mūsų Seimuose daug iniciatyvos įneša, to dėl, mano manymu, ekskursija reiktų rengti anksti pavasarį, gegužės mėnesį, o Seimą laikyti pabaigoj rugpjūčio, kad ir veikėjos, kurios bus išvykusios Lie-

tuvon, suspėtų sugrįžti ir Seime dalyvauti bei savo įspūdžius papasakoti.

Šiam mano sumanymui, manau, pritars taip Centro Valdyba, taip ir komisija ekskursijai rengti.

Rengiant ekskursiją gegužės mėnesy, jau dabar reikia daryti planai, kad su pradžia 1931 m. jau prasidėtų plati agitacija spaudoje ir gyvu žodžiu.

Sąjungietė.

Anglijos Grožio Karalienės Likimas.

Panelė Maud 1923 m. buvo išrinkta visos Anglijos grožio karalienė. Jai pagerbti duotas vardas "panelė Anglija."

Praėjo keli meteliai, pasidžiaugę gamtos duotu grožiu, pasišvaistė ir pranyko lyg nebūtų buvusi.

Štai po kiek laiko vienas didelis Anglijos dienraštis paskelbia žinutę apie buvusios tais ir tais metais grožio karalienės nuteisimą trims mėnesiams kalėjimo už dalyvavimą vieno sandėlio apiplėšime.

Kitą dieną laikraštis "Daily Express" paskelbia tos gražuolės tėvo atsisaukimą į publiką sakydamas. "Leiskite, gerbiamieji, mano brangiai dukrelei sugrįžti į normales gyvenimo vėžes; nes ji buvo gera ir dora mergaitė; tik dėka jūsų kelių šimtų tūkstančių balsų ji tapusi nelaiminga ir nepatenkinta."

Kalėjime panelė Maud susilaukė daugybės aukštų žmonių laiškų, siūlančių jai savo ranką ir pagalbą, bet ji visus siūlymus atmetė ir grįžusi iš kalėjimo įsisteigė rūbų siūvyklą.

Jo Ekscelencija tit. Olimpo vyskupas P. Būčys, marijonas, tarpe kitų šešių rytinių apeigų vyskupų iššventinimo į vyskopus dieną. J. E. vysk. P. Būčys sėdi trečias iš dešinės. Prie šono turi prisegta Gedimino II laipsnio žvaigždę, Lietuvos Respublikos garbės požymį. Šiame paveiksle matyti ir buvusias "Laivo" redaktorius, kun. K. Rėklaitis, bet jį sunku įžiūrėti, nes matoma tik veido dalis.

Iš Katalikų Federacijos Centro

Nauja Valdyba.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacija tikrai gali pasidžiaugti savo XX kongreso pavykimu. Padaryta daug gražių ir naudingų nutarimų, priimta keletas svarbiais klasišiais rezoliucijų. Kad geriau sektūs darbuotis lietuviškoje-katalikiškoje dirvoje, padaryta keletas konstitucijoje pakeitimų. Paskai-

tyta du labai rūpestingai paruoštu referatu. "Vytautas Didysis" (p. Leonardo Šimučio, "Draugo" redaktoriaus referatas) ir "Katalikiškoji Akcija" (gerb. kun. Jono Balkūno referatas).

Atsilankusių atstovų gausingumu taipgi galima pasididžiuoti. Jų buvo apie 120 iš septynių atskirų valstybių:

Connecticut, Illinois, Pennsylvania, New Jersey, Maryland, New York ir Wisconsin.

Naujon valdybon išrinkti: kun. Jonas Balkūnas, Kazys Krušinskas, kun. Ignas Albavičius, Leonardas Šimutis, kun. Norbertas Pakalnis, Juozas Mačiulis, kun. Jonas Ambotas, kun. Pijus Lekešis, kun. Jonas Švagždys, kandidatais liko. Jurgis Tumasonis, kun. H. J. Vaičiūnas, kun. Juozas A. Karalius, kun. L. Draugelis, kun. dr. Jonas Navickas.

Naujas Valdybos Posėdis.

Rugpiučio 22 d. pasibaigus kongresui, naujai išrinktoji Centro Valdyba pas gerb. kun. J. Balkūną (klebonijoj), padarė savo posėdį. Dalyvavo: kun. Ignas Albavičius, kun. Jonas Balkūnas, kun. Norbertas Pakalnis, kun. Jonas Švagždys, kun. Pijus Lekešis, Leonardas Šimutis, Juozas Mačiulis, Kazys Krušinskas ir keletas svečių.

Norint praplėsti lietuvių katalikiškos akcijos veikimą ir turėti reprezentaciją Federacijos valdyboj ir iš Pennsylvanijos valstybės, susirinkusi valdyba užgiria tam tikrą rezoliuciją ir pakviečia gerb. kun. Juozą Karalių, "Kunigų Vienybės" sekretorių į Federacijos valdybą.

Suprasdami jaunimo organizavimo ir auklėjimo svarbą, valdyba nutaria prie Federacijos valdybos sudaryti jaunimo reikalais rūpintis komisiją iš penkių asmenų.

Apsvarsčius Federacijos vidaus reikalus ir tolimesnę darbuotę, nutaria gruodžio ir sausio mėnesiais rengti "Katalikiškos Akcijos" savaites. Tuo reikalu prašyti Lietuvoje gyvenančių Federacijos stipendiantų literatinės paramos.

Daryti žygį išskolektavimui nors tam tikros dalies duotosios paskolos iš tų profesionalų Federacijos stipendi-

jantų, kurie jau kelintas metas savarankiškai gyvena, kad tais gražintais pinigais sušelpiti kitus neturtingus moksleivius.

Naujai išrinktoji valdyba pasiskirsto pareigomis sekamai:

Kun. Jonas Ambotas, kaipo seniausias visuomenininkas ir "Kunigų Vienybės" pirmininkas, jam susirinkime nesant, vienbalsiai aprenkamas Dvasios Vadu.

Pirmininkas: kun. Ignas Albavičius, 717 W. 18th Street, Chicago, Ill.

Vice-Pirm. Leonardas Šimutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill., kun. Jonas Švagždys, 20 Webster Street, Brockton, Mass., kun. Juozas A. Karalius, 129 So. Jardin Street, Shenandoah, Pa., kun. Jonas Balkūnas, 213 So. Fourth Street, Brooklyn, N. Y.

Iždininkas: kun. Norbertas Pakalnis, 207 York Street, Brooklyn, N. Y.

Sekretorius: Kazys Krušinskas, 180 Hale Avenue, Brooklyn, N. Y.

Revizijos Komisija: kun. Pijus Lekešis, 259 No. Fifth Street, Brooklyn, N. Y., Juozas P. Mačiulis, 35 Elderts Lane, Woodhaven, L. I., N. Y.

Jaunimo reikalais rūpinties komisija: kun. Dr. Jonas Navickas, Marian Hills College, Hinsdale, Ill., kun. H. J. Vaičiūnas, 1515 So. 50th Avenue, Cicero, Ill., kun. Juozas A. Karalius, 129 So. Jardin Street, Shenandoah, Pa., kun. Jonas Balkūnas, 213 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y., Leonardas P. Šimutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.

Kazys J. Krušinskas,

Federacijos Sekretorius,

180 Hale Avenue,

Brooklyn, N. Y.

SVEIKATA

KŪNO ŠVARUMAS.

Ypatingai švariai reikia laikyti kūną, nes tuo išvengsime daugelio ligų. Oda turi mažutes skylutes, pro kurias kūnas kvėpuoja, pro jas taip pat išeina prakaitas, riebalai.

Jei pusę kūno odos išteptume medžiaga, kuri nepraleistų prakaito, oro riebalų—žmogus vien dėl to mirtų. Dulkės, įvairūs nešvarumai, kurie randasi ant odos, užkemša daugelį tokių skylių ir trukdo odos kvėpavimui, prakaitavimui. Žmogus, kuris savo kūną laiko nešvariai, apskretusiai, yra tingus, nelinksmas, sunkiai kvėpuoja, mažai valgo, esti išblyškęs, dažnai jam niežti odą, ant odos atsiranda šašai, spuogai.

Kūno švarumas priklauso taipogi ir nuo baltinių švarumo, nes ilgai dėvimų neplautų baltinių medžiagos akelės prisipildo iš kūno einančių prakaitu, riebalais ir daugiau jų nebepraleidžia, todėl kūno oda nebegali tinkamai kvėpuoti, prakaituoti.

Labai naudinga turėti dieninių ir naktinių baltinių permainą, tuomet naktiniai baltiniai vėdinami dieną, o dieniniai—naktį.

Reikia žiūrėti, kad baltiniai ir viršutiniai drabužiai nebūtų drėgni. Drėgnus drabužius reikia pakeisti sausais, nes jie labai kenkia mūsų kūnui.

Patalas reikia kloti arba ant lovos, arba ant stalo, bet ne ant žemės, nes žemėj yra daug dulkių prie grindų, oras blogesnis. Kartais pro grindis vėjas prapučia. Patalas privalo būti klojamas tokioj vietoj, kad grynas oras prie jo galėtų prieiti iš visų pusių, jį reikia vėdinti rytais ir vakarais. Antklodės, paklodės, užvalkalai reikia dažnai keisti, nes jie nakties metu prisi-

geria prakaito ir odos garų. Nelabai sveika miegoti minkštuose pataluose, geriausia miegoti ant šieniko prikimšto šiaudų, šieno arba kieto matraco pagaminto iš jūrų žolės.

Gulėti reikia visai nusirengus, vienuose marškiniuose, nes kitaip atatinamai nepasilsėsime, atsikėlę jausime galvos skaudėjimą ir sunkumą visame kūne.

Nagus reikia dažnai kirpti, nes po ilgais nagais susirenka daug purvo ir mikroorganizmų (bakterijų), kuriuos labai sunku iš ten išvalyti. Plaunant rankas nagus reikia išvalyti.

Dantis ir burną taipogi reikia dažnai valyti. Valgant, tarp dantų, į jų plyšelius įeina maisto dalelės, kurios dantų nevalant pradeda pūti, gadinamos smegenis, dantis, be to susijungę sykiu su kitu maistu suvalgomos ir kenkia virškinimui. Po valgio visuomet dantis reikia išplauti drungnu vandeniu į jį galima pridėti, keletą lašelių mėtų lašų, arba junginio spirito su mėtų alyva. Rytą ir vakarą reikia dantis šveisti su šepetuku ir dantų milteliais arba tam tikra pasta, kurie gaunami vaistinėse, be to galima dantis šveisti su kreida arba magnezija. Užsilikusias tarp dantų maisto dalis reikia išvalyti su smailinta žąsies plunksna arba degtuku. Dažnai iš burnos eina dvokiantis kvapas, tam kvapui panaikinti reikia plauti burną, vandens ir mangano kaliaus (kal. hyperomanganicum) skiediniu (į stiklą drungno vandens dedami 2 krištolėliai mangano kaliaus).

Kam brangi sveikata, tegul užlaiko švarą. Daugiausia tuo rūpintis privalo šeiminkės. Įėjus į kambarį aiš-

kiai matomas šeiminkės darbštumas arba apsileidimas. Saugok Dieve, nuo apsileidėlės šeiminkės. Savo apsileidimu, nešvarumu patys silpninat ne tik savo sveikatą, bet ir visos valstybės, nes silpnėjant sveikatai jos nario, nukenčia ir visa valstybė. Juo daugiau valstybėje sveikų, tvirtų žmonių, juo ji stipresnė, galingesnė.

V. Lps. ("Ū").

AKYS.

Netrink akies, kuomet krislas įpuola. Paprastai, išimti krislus iš akies yra menka procedūra, bet nors ir menka, vienok maža žmonių, išskyrus gydytojus ir slauges, žino, kaip tą padaryti.

Bile kas gali išmokyti išimti krislą iš akies. Jei krislas įsismeigia į akies plėveles, tai jau kitas dalykas. Tada reikia kreiptis prie akių gydytojo. Jei nebus kreipiama dėmesio į tai, nors trumpam laikui, galima netekti akies ir su laiku tas pakenktų kitai akiai taip, kad žmogus gali palikti aklas.

Jei krislas akyje liuosai laikosi, pirmiausiai reikia žiūrėti, kad rankos būtų švarios ir, jei galima, nuplauti jas prieš pradėsią darbą, nežiūrint kaip švarios jos atrodytų. Paskui, reikia paimti mažą pagaliuką (gera degtukas) ir juomi atversti blakstieną. Su kitu degtuku, ant kurio apvyniota bis-kutis vatos, reikia krislą išimti. Šviesa turi būti labai gera, kad ji atradus. Imti reikia lengvai šluostant.

Akių užgavimas yra rimtas dalykas ir reikalauja greitos priežiūros. Visuose atsitikimuose reikia surasti ir pašalinti priežastį.

Per dieną, nors akys atrodo švarios, bet gatvių dulkė gali kur nors įsismeigti, tat gera kasdien akis plauti. Reikia išvirti kvortą vandens ir jame

ištarpinti arbatinį šaukštuką druskos, arbatinį šaukštuką sodos, arbatinį šaukštuką "boric acid" ir arbatinį šaukštuką glicerino. Pripildyti taip vadinamą akies puoduką (eye cup) ir abi akis plauti. Liekamą vandenį laikyti bonkoj. Užteks ilgam laikui. FLIS.

Kam reikalingas miegas ir kodėl nemiegoję jaučiame nusilpnėjimą?

Miegas reikalingas tam, kad raumenų skaidulas, o taipogi ir kitus organus paruošti tolimesniam darbui, suteikti jiems jėgų, energijos. Miegant kraujas cirkuliudamas po visą kūną, atneša raumenų skaiduloms naujos maistingos medžiagos, ir nuneša daugybę sugedusių medžiagų, kurios sudaro dirbant. Sunkiai dirbant, kraujas nespėja suteikti raumenų skaiduloms reikalingo kiekio maistingų medžiagų ir pašalinti visų sugedusių medžiagų, todėl mes pavargstame ir jaučiame norą miegoti. ("R").

Kokiu greitumu kraujas cirkuliuoja kūne?

Normaliam organizmo stovy širdis kiekvieną minutę pripumpuoja į arterijas apie 4 ir pusę litro kraujo. Smarkiai susijaudinus tas skaičius padidėja nuo 3 iki 4 sykių. ("R").

"Sveikatos Valgiai" Neteisingai Vadinami.

Amerikos visuomenė turi apsisaugoti nuo įvairių "sveikatos valgių," "gyvasties grūdų" ir panašių valgių, kurie šiandien visur parduodami ir kuriuos kompanijos garsina, jog "gydo" įvairias ligas arba teikia geresnę sveikatą." Taip sako J. A. Valstybių Žemdirbystės Departamento Food, Drug ir Insecticide Administracija.

Žemdirbystės Departamentas sako,

PONIA ELENA NARINKAITĖ—RAKAUSKIENĖ
(Žmona Dr. A. G. Rakausko).

Talentuota dainininkė, lavinusi savo balsą Milane, Italijoje, iš kur neseniai grįžo. Ponia Rakauskienės pirmas koncertas įvyks sekmadienį, spalio 19 d., 1930 m., Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kadangi ponia Rakauskienė yra įžymi sąjungietė, puošusi savo gražiu balsu ne vieną Mot. Sąj. Seimo bei kuopos pramogą, tad šiąją progą širdingai kviečiame visas sąjungietes, Chicagos ir apylinkės skaitlingai atsilankyti rengiamam koncertui, kuris bus gražiausias šio sezono.

kad tai yra klaidingas pavadinimas tų produktų ir, einant maisto ir vaistų aktu, gali būti nubaustos šios kompanijos.

Krautuvėse matome tris rūšis šių produktų. Pirmoj klesoj matome visokių sveikatos pyragėlius, ypatingai grūdinius maistus: iš kviečių, rugių ir avižų.

Žemdirbystės Departamentas pripažįsta, kad šie valgiai yra svarbūs dieto valgiai, bet savaimi negali vesti prie sveikatos ir gydyti ligas.

Antroj klesoj randame visokių mineralinių vandenį.

Trečioj klesoj saldinius ir druską ypatingai druska plačiai garsinama. Kaikurios vietos šioje šalyje neturi užtektinai jodos vandenyje, bet tų vietų viršininkai parūpina jodos savo gyventojams ir žmonėms nereik patiemis vartoti jodos, nes tas gal būti pavojinga.

Saugokis nuo šių visų "sveikatos valgių."

FLIS.

Tikėjimas

Kiek kartų tenka mums girdėti toks pasakymas: "Netekau tikėjimo, ir niekam netikiu."

Labai klysta tie arba tos, kurie taip sako. Juk be tikėjimo visai gyventi nebūtų galima. Tikėjimas-pamatas vilties ir abi yra labai reikalingos žmonių gyvenime. Tikėjimas yra gyvenimo pagrindas. Jeigu netikėtume, tuojau nuleistume rankas ir apmirtume.

Nuo pat ankstybo ryto, kada akis iš miego atveri, pirmiausia ateina ant minties mūsų pareigos ir mes tikime, kad pajėgsime jas išpildyti. Toliau tiki, turi vilties, jog, jei Dievas leis, gyvensim tą dieną ir kad dėl to reikia

siela — malda, o kūnas — maistu patiprinti. Po to vykstame į darbą, sėdame į automobilių ar tramvajų ir tikiame, jog pasieksime tą vietą. Galiau, tiki darbdaviui, kad savaitės pabaigoje gausi sutartą užmokesnį ir linksmas grįžti namo, kur mus laukia meilios ir brangios šeimos.

Toliau, tikim gražiai gamtai, medžiam ir gėlėm, kad jie yra žemės papuošalas; tikim jog iš pasėto grūdo išaugs javai ir bus duonos; tikim, jog po audros bus giedra.

Ir pamanykim tikrai, kaip galėtume ramiai užmigti, jeigu netikėtume, jog ryt atsikelsime!?

Kaip ilgai žmogus negyventų, jis niekad nėra be tikėjimo, be vilties. Net ligoniai, sunkiai sergantieji turi vilties, jog pagysią.

Tikėjimas ir viltis yra taip būtini, jog juo žmogus neturtingesnis ir nelaimingesnis, tuo labiau tikėjimo ir vilties reikalingas. Kaip neprotinga būtų, jei jausdami sergą arba pavargę neieškotume palengvinimų, poilsio. Pati žmogaus prigimtis su tikėjimu tai ieško.

Ne, žmogus niekuomet nepameta tikėjimo. Tik kartais gal valandėlei, kitai nosisuka nuo jo; paniekina tą šviesą, kurią pats Dievas mūsų sielosna įžiebė. Tada lig netenka tikėjimo. Bet neilgam. Tikėjimas mumyse nuolat žeruoja ir išblėsta tada, kada išblėsta pati gyvybė.

Monsig. S. Kneipp.

Kudikių Globa Ligoje Ir Sveikatoje.

Vertė Kun. P. Saurusaitis.

SUGEDIMO AMŽIS.

Jau apgailestavau, kad vaikų ištvirkimas dažnai priskaitomas gimdytojų apsileidimui. Ir graudu pasakyti, kad tas jaunimas, kuris perėjo per mokyklą, daugiau mažiau patenkinančiai, didelis jo skaičius dabar apgailestaujamas.

Dabar ateina pavojingiausias laikas, taip vadinamas sugedimo amžius.

Šiuo laiku jaunikaitis, paprastai kvailiausiame savo ūpe ir kaip tik ateina pačioje kvailybėje, neturėdamas svarbiausių gyvenimo patyrimų. Ir liūdna, jog tas jaunikaitis, arba jauna mergaitė, vos tik spėjo pasimatyti ir susipažinti, būna paleidžiami tapti laukiniais. Išrodo, jog tėvų auklėjimo pareigos jau būtų pasibaigusios. Vos jaunimas pradeda dirbti, jis jau elgiasi kaip jam patinka. Išrodo lig nebūtų kam juos auklėti lig aukštesnio doros laipsnio ir lig nebūtų nė vieno protingesnio, kurs paragintų jaunimą ir rūpintųsi pakreipti jį į gerąjį kelią. Vyras ar moteris yra pražuvę, jei darbą priskaito prie sunkenybių, kuris neranda jokio džiaugsmo, jokio pamėgimo darbe. Tai kas-gi pasirūpins, kad mūsų jaunimas jaustų tą džiaugsmą ir tą pamėgimą? Priešingai, darbas pasidaro jam aukščiausiu laipsniu nepakenčiamas.

Tėvai dažnai susirūpina, kad sužinotų, kaip jaunimas sunaudoja savo laisvę. "Reikia jiems leisti šiek-tiek pasitenkinimo," išreiškimas netinkamas, arba "Nieks neprivalo per daug rūpintis apie juos laike žaidimo, atsilsio."

Daug tūkstančių jaunimo tokiu bū-

du prieina prie blogumo, jog jie buvo pirmiau palikti be jokios priežiūros laisvės laiku.

Pavojus nėra toksai didelis, kuomet jaunimas dirba, negu kad turi liuso laiko laisvei. Tėvai tai turi stengtis mokinti vaikus ir mergaites tai, kokių būdu jie turi praleisti savo laisvąjį laiką: maloniai, linksmai ir protingai.

Kas-gi žino, koks didelis skaičius mūsų jaunimo daug laiko praleidžia viešose šokių svetainėse? Kaip mažas skaičius turi pamėgimą Dievo surėdytai, gražiai gamtai arba skaitymui gerų knygų? Kur dingę senovės dailiosios šeimų pramogos. Mūsų dienose tikrai tokie žaislai patinka, kurie būva įrengiami su daug pinigų. Mūsų jaunimui visai nežinomi, kokie seniau būdavo kiekvienuose namuose. Kaip malonu būdavo, kuomet tėvas, motina ir vaikai kartu namuose žaidžia. Dabar-gi visai kitaip: kiekvienas savo keliu bėga į viešas svetaines, muzikos salę. Seniau būdavo, šventą dieną, parėjus iš bažnyčios visa šeima eidavo pasivaikščioti po tyrą orą, vakarais žaidavo namie, tai skaitydavo knygas arba išgalvodavo dorus žaidimus. Ir turėdavo daug daugiau pasitenkinimo, negu šitų dienų jaunimas visokiais maloniškais patogumais.

Jūs tėvai, kurie norite suturėti sūnus ir dukteris nuo pavojų ir pagundų moderninio gyvenimo, parūpinkite savo namuose gražių žaidimų. Barniai ir koliojimai nepadarys gero. Mokykite savo jaunimą apie pavojus modernųjų patenkinimų, kad jie aiškiai ma-

tytų, jog jūs iš širdies stengiatės juos priruošti gyvenimui. Šitoks aiškinimas yra būtinai reikalingas, jei norima įgyti vaikų užuojautos ir sądarbiavimo.

Labai apverktinas dalykas, kad mažai randama tėvų, kurie patys mokėtų savo vaikams suteikti reikalingų pamokų. Del to daugumas mūsų jaunų žmonių, be jokio prisirengimo, įstoja į tą luomą viduje didžiausių pavojų. Del to toksai didis skaičius vaikinių ir merginų apleidžia praktiką — eiti į bažnyčią. Tai-gi, tėvai, jūsų pareiga ir atsakomybė link vaikų tik tuomet pasibaigs, kuomet mirtis užvers akis.

Tėvai ir motinos! Rūpinkitės do-

rai auklėti savo sūnus ir dukteris. Gerai įsitėmkyte: vengti piktumo arba žiauraus baimo bei skaudaus baudymo.

Tikra meilė viską išdaro. Stenkitės savo paaugusiems vaikams elgėsiu aiškiai parodyti ir žodžiais paaiškinti, kad jūs visa darote jų dvasios ir kūno gerovei. Vienu medaus lašu sugaunama daugiau musių, negu bertainiu uksoso. Jei lavinsite savo paaugusius vaikus meile ir gerumu ir gražiu pavyzdžiu, padarysite juos nužemintais, tyrais, darbščiais, rūpestingais, taupiais, atviros širdies ir visuomet turėsite iš jų džiaugsmo.

Apsivedimai J. A. Valstybėse

J. A. Valstybėse apsivedimas yra civilis kontraktas, prie kurio dalyvaujančių asmenų, kurie įstatymu leidžiami daryti tokį kontraktą, sutikimas yra būtinai reikalingas. Tokiu būdu, tik tie, kurie gali padaryti kontraktus, gali gauti leidimą apsivesti.

Pats leidimas da nesudaro apsivedimo kontrakto. Leidimas yra tik dokumentas, kuris duoda teisę įvardytiems asmenims apsivesti. Jie turi imti šliubą bažnyčioje, arba imti civilį šliubą. Apsivedimo leidimus galima gauti nuo apskrities teismo raštininko.

Visos veik valstybės: Alabama, Arkansas, Colorado, Idaho, Illinois, Iowa, Kansas, Minnesota, Nebraska, New York, Ohio, Texas, Utah ir kitos leidžia asmenims tuoj apsivesti, kuomet tik išsiima leidimus (laisnius). Bet New Yorke, neturintieji 21 metų turi iš anksto, penkiom dienom, paduoti prašymą ir privalo pristatyti metrikus arba kitus metų įrodymo dokumentus.

Connecticut, Georgia, Maine, Massachusetts, Michigan, New Hampshire,

Rhode Island, Vermont, ir Wisconsin pareiškimas, jog asmenys nori išsiimti apsivedimo leidimą, turi būti paduotas penkiom dienom prieš išduosiant leidimą. Kaikuriais atvejais leidimai ir greičiau išduodami. Tą randame beveik visose valstybėse.

Californijoje reikia paduoti leidimui prašymą penkiom dienom iš anksto.

Delaware gyventojai turi laukti 24 valandas ir negyventojai 96 valandas.

Indiana aplikantai turi laukti 20 dienų, jeigu moteris nėra tos valstybės gyventoja.

Maryland leidimai nereikalaujami, kuomet užsakai bažnyčioje skelbiama per tris sekmadienius.

West Virginijoje prašymas turi būti paduotas net 30 dienų prieš gausiant išgavus leidimą ir reikia laukti da septynias dienas po to, tik tada galima apsivesti.

Kaikuriose valstybėse apsivedimo legalūs metai, be tėvų leidimo, yra 21 vyrams ir 18 metų merginoms. Connec-

P. MARIJONA PAUKŠTIENĖ

narė M. S. 21 kp., Chicago, Ill. Tai viena uoliųjų ir daug pasišventusių mūsų Sąjungai darbininkių. Rugpiūčio mėn. jos draugės-sąjungietės, jai buvo surengusios pagerbtuves 15 metų ženybinio gyvenimo.

ticut, Florida, Kentucky, Missouri, Montana, Ohio, Pennsylvania, South Dakota, Rhode Island, Virginia, West Virginia ir Wyoming 21 m. vyrams ir moterims.

New Yorke, pirm negu leidimas išduodamas, aplikantas turi padaryti pranešimą prie miesto raštininko, kad neserga venerine liga.

Oregon reikalauja sveikatos sertifikato tik nuo vyro.

Nebraska reikalauja sveikatos sertifikato nuo abiejų.

Pietinėse ir pietvakarinėse valstybėse ir Delaware draudžiama apsivedimai tarpe baltųjų ir juodųjų (negrų). Idaho įstatymas draudžia apsivesti baltam su negru. Taipgi pusbiai ir pusseserės su viens kitu negali apsivesti.

Montana turi panašius įstatymus.

Naujoj Meksikoj apsivedimas tarpe vyro aštuoniolikos metų ir merginos neturinčios penkiolikos metų nėra legalis.

FLIS.

Keletas Taisyklių Mūsų Gyvenimui.

1 Moteris taip turi vesti namų ūkį, kad mažu valgomųjų daiktų kiekiu galėtų visą šeimyną maitinti. Viską reikia naudoti su saiku. Žiūrėti, kad virtuvėj ir valgomajam kambarį būtų pavyzdinga švara.

Valgyti ir gerti reikia nedaugiau kaip nuraminimui alkio arba troškulio, nes perdidelis prikimšimas vidurių nesveika.

Valgyti tris kartus į dieną ir niekuomet kitu laiku. Ryte ir vakare reikia vengti sunkių valgių. Darbininkams kurie pietų gauna tik užkasti galima ir "sunkiau" pavalgyti. Valgyti reikia palengva, gerai sukramtant maistą.

Valgyti daug vaisių ir grūdinių maisto. Jį laikyk svarbiausiu savo maistu. Toks valgis ne tik jaunystę, bet ir sveikatą palaiko. Lengvai dirbantiems žmonėms patariama mėsos valgyti tik tris syk savaitėje ir tai ne po daug.

Nereikia stengtis prisigaminti visokių skanesių. Juoda, ruginė duona, bulvės ir vaisiai yra pigūs ir sveiki valgiai.

Dailioji Literatura

Augustaitytė-Vaičiūnienė.

Svajonėlės

Trapios mano svajonėlės
ši ryt rytą liūdnos kėlės,
suvyliotos sapnų rūko,
suvirpėjo ir nutrūko.

! Sudraskytos rimties pynės...

Valandėlės ašutinės
vėl apstojo sielą, mintį
ir pradėj smūgius dalinti.

Kryžių kryžiai puošia taką,
už šypseną skausmas plaka,
už saulutės valandėlę
ilgai sielą nestos gėlė.

Kam nutrūkot? Pasvajoti,
išmatuot slapybių plotį
jūs galėjot man padėti
pilt gyvenimą per rėtį.

Jūs sugrįšit, svajonėlės,
Kai laukuose sužys gėlės,
Kai gyventi aš panūsiu
ir sparnuota, kaip jūs būsiu.

Joninių Papartis.

A t e i k !

Ateik, žvaigždele, patyliai,
Ateiki laimės kupina:
Jau gęsta saulės spinduliai,
Jau ilgisi širdis jauna!

Ateik, žvaigždele, vakare,
Aš tavęs lauksiu paslapčia.
Ateiki, mano mylima!

Naujų svajonių lydimai!
Ateik, žvaigždele, nusileisk,
Žalumynais kelią kloisiu.
Naktis, jau uždangą praskleisk,
Šviesą švyturiais nešiosiu.

Ateik, žvaigždele vakare,
Atnešk laimės paslapčia;
Kai ūkana rasele klos,
Aš tavęs lauksiu ant kalvos...

Dr. Vinco Kudirkos slėnis,
1920-VII-10 d.

Joninių Papartis.

* * *

Ko širdie vaitoji,
Ašarėles kloji —

Ko vaitoji,
Ašaroji?

Skausmai begaliniai,
Spaudžia man krūtinę,
Tad vaitoju —
Ašaroju!

Sąžinę kankina,
Vargelius augina,
Tad vaitoju —
Ašaroju!..

Gaižėnai, 1920-III-16 d. {

Paskutinis Saulėleidis

(Iš dienraščio).

Ir vėl saulutė slepia savo veidą už
plačiojo horizonto. Nurūkuso miesto

bokštai, ir fabrių kaminai, driekė ilgus šešėlius.....

Šiandien ir 'aš nelaimės atvežta į šią gražią, užmiesčio žaliuose medžiuose skęstantį, nedidelį įvairiai išfiguruotą namą, tai L. G. ligoninė. Pro šalį bėga čiauskantis upelis, kurio krantai taipgi dideliais medžiais ir įvairiais krūmokšliais apaugę. Dieną jie pilni įvairiai čiulbančių paukštelių, o saulutei pasislėpus, ir žvaigždelėms sumirgėjus, iš upelio pakraščių kildavo garsus harmoningas, įvairių vabzdžių ir šokinėjančių "ožiukų" "koncertavimas," kas šiai ramiai apielinkei atidengdavo, tiesiog, pasakišką karalią...

Ši, iš visų pusių dideliais medžiais ir įvairiais krūmokšliais apsiausta ligoninė buvo pripildyta nelaimingųjų ligonių, iš kurių plaukdavo tylūs vaitojimai supinti su malda...

Retkarčiais, tai iš vieno, tai iš kito kampo iškildavo rėkiantis cypimas, tai vėl duslus kosėjimas... Aptildydavo juos slaugės įleizdamos vaistų po oda. Tada jau pro lūpas miegantiems veržėsi tylus vaitojimas... Atrodo, kad viso pasaulio kančios yra surinktos ir čia patalpintos...

Šiandieną sunkiai vaitojo ir dusliu balsu kosėdama krauju spiaudė Marijona.

Jau trečia diena, kaip ji čia atvežta kankinos. Didelis dieglys jai varstė krūtinę. Dažnai užimdavo kvapą, ir vis spiaudė kraują...

Kankinos ji čia savo skausmais, o širdis kraujuose virė, kuomet pamastė apie savo namie paliktus penkis mažus vaikučius be duonos kąsnio, gerųjų kaiminkų globoje. Pranelė buvo pati vyriausia, nes jau baigė aštuntus metelius. Mažesnis buvo Anicetus, kurs buvo virš metų, bet da nevaikščiojo. Ma-

rijona gerai žinojo ir jautė, kaip su kiekviena valanda jos jėgos eina silpnyn... Žinojo, kad Pranelė paliks motina ir globėja keturiems mažesniems vaikučiams.

Tad ypatingai ji gailėjos Pranelės ir mažojo Ancelio. Kiek jie abu prikentės likę be motinos!.. Pranelė, kaipo augintoja—auklėtoja, prie girtuoklio tėvo... O Ancelis, kurs apart verkimo daugiau nieko ir negalėjo dar pasakyti.

Išvažiudama ligoninė, paliko namie maišelį miltų ir kvortą pieno. Jau trečia diena kaip ji čia guli.

Dieve, Dieve, kuom-gi maitinas vaikučiai namie?.. Ar Pranelė padavė jiems pienučio?.. Ar virė ji ką iš tų miltų?!

Čia Marijonai dieglys sudiegė krūtinėje. Nenurijamas kamuolys sustojo gerklėj.

Ką-gi, jau tokia Dievo valia!..

— Mama, ar tamstai jau kiek geriau? — paklausė prisilenkusi prie motinos veido Pranelė.

Marijona pasuko savo dideles įdubusias akis Pranelės link, bet nieko negalėjo ištarti.

Atėjo tik Pranelė, o kur-gi vyras?!

Marijona norėjo paklausti, ar tėtis buvo namie, ar nebesėdi pas Vašienę — nebegirtuokliauja?.. Bet vėl dieglys ją surėmė, ir išsiveržė kraujas iš burnos. Pranelė pasilenkusi apšluostė motinos lūpas, ir iš akių ėmė jai lietus tyros, karštos ašaros ant motinos veido. Pranelė nors ir maža, bet vargas ją buvo visko išmokinęs. Dabar ji jau aiškiai, mato, kad jos mamytė bile kurią valandą gali nustoti kvėpavus ir užmerkti akis amžinai... Kas tada?! Ėmė ji balsu šaukti: "mamyte, nemirk ga, mamytė nemirk!.."

— Nemirsiu, dukrele, ne!.. Vos virpančiomis lūpomis pratarė motina.

Bet ašaros iš jos akių jau nebetriško...

Vyras girtuoklis, namuose apart skurdo, vargo ir ašarų, daugiau nieko ir nebuvo.

Tuoju po vestuvių, ji mylėjo savo vyrą... Mylėjo beprotiškai... Virdavo ji jam su įvairiais prieskoniais alų. Klausinėdavo kaiminkų, kaip ir iš ko padaryti svaiginantį vyną... Ir vis džiaugdavos, kaip jos vyrelis geria ir vis mėgsta jos verdamus alkoholinius gėrimus... Pajuokdavo kitas kaiminkas, kad nemokančios nieko namie "išrauginti" ir vyrai turi eiti kitur ieškoti svaiginančiųjų gėrimų. O ji viską pati namie pagaminanti...

Taip meteliams slenkant, po truputį viskas keitėsi. Vyrelis liko išugdytas amžinas alkoholio vergas. Dažnai nebespėdavo jau ir namon pareiti, bet užsukdavo pas artimesnę kaiminką ir prasėdėdavo iki vėlumos kol išvarydavo... Ėmė namuose įsigalėti skurdas ir ligos. Vyras alkoholio dievaičiui, o ji pati gydytojams atidavė paskutinį skatiką, ką dar turėjo nuo seniau susitaukę...

Kartais ji meldavos, kartais keikdavo savo likimą, kam ji užgimė, kam motina ją užaugino ir, pagaliau kam ištėkėjo...

Bet ką ji pati sau gamino didžiudamos, to ji nei ant mirties lovos gulėdama nedasiprotėjo.

Sukaupus visas pajėgas paklausė Pranelės, ar valgė ką vaikučiai šian dieną?..

Pranelė pro verksmą kukčiodama, it ne savu balseliu, kalbėjo: kad Elena atnešė duonos, o Benigna pieno ir visi gavę po riekutę duonos ir po stiklinę pieno...

Norėjo da klausti apie mažąjį Ancelį, bet čia vėl jai krūtinėje sudiegė,

ir Pranelė vėl apšluostė pro lūpas išsiveržusį kraują.

Dieve, Dieve, tai Tavo tokia valia!.. Atsiduso iš pat gilumos širdies.

Čia vėl jai sustojo nenurijamas kamuolys gerklėj.

Iėjusi slaugė ramino Pranelę, kad mama taisos ir vis einanti geryn... Paliepė bėgti namo, nes, pagal ligoninės tvarką, visi lankytojai turi išeiti...

Pranelė, pasilenkusi ašarodama pabučiavo motinos lūpas, kaktą, abi ranki, ir vėl lūpas, bet viena antrai negalėjo nė žodžio pratarti. Pranelei plūdo iš akių ašaros ir kas tai užsmaugė gerklę... Pranelei jausmas sakyte sako, kad ji paskutinį kartą liečia savo gyvos motinos kūną... Motinai vėl sudiegė krūtinėje ir Pranelė, apšluosčiusi savo juoda nosinėle motinos kruvinas lūpas, įsikišo į nudėveto švarkelio kišenėlę. Motina pažvelgė į ją plačiomis akimis ir vėl jas užmerkė...

Raudoni paskutinieji saulės spinduliai nušvietė Marijonos kambarį. Jos geltoną išdžiuvusį veidą apibėrė raudona paskutinė saulės šviesa... Saulei nusileidus, užgeso ir Marijona...

Bronė.

L. G. ligoninė, 8-18-30.

Kiek tai paslapčių slepiasi po moters šypsena! Nebūtina! šypsena yra išraiška laimės ir linksmumo!

Moteriškos šypsena, tai uždanga jos kančių, neramumų ir kartumų. Ar mergelė, ar vedusi, ar motina, visuomet turi šypsotis, nors širdis kraujuose plūstų, nors verksmas draskytų krūtinę. Tai tavo, moteriškė, vaidinimas toje didelėje dramoje, kuri gyvenimu vadinama.

Moteris, kuomet myli ir tiki į Dievą, laukia tik nuo Jo mažiausios kibirkštėlės vilties ir tas jai yra palengvinimas kentėjimuose.

Kas Sąjungiečių Veikiama.

SUSITUOKĖ.

Linden, N. J. — Rugp. 24 d., šių metų, surišta Moterystės ryšių sąjungietė p-lė Juozapa Narušytė su Juozu Venskum.

P-lė Narušytė yra gimusi ir užaugusi Lietuvoje. Į šią šalį atvyko 1928 metais. Yra įžymi lietuvaite ir gabi meno mėgėja.

J. Venskus, gimęs ir augęs Amerikoje, myli darbuotis lietuvių tarpe daugiausia vaidinime veikalų.

Jaunavedžiams Moterų Sąjungos 53 kp. suteikė dovanėlę (tea set).

Visos sąjungietės linki jaunai porelei ilgiausių ir laimingiausių metų.

Koresp.

IŠ MŪSŲ PADANGĖS.

Baltimore, Md. — Rugp. 4 d. M. Sąjungos 8 kp. susirinkimas buvo sušauktas atvirutėmis opiems reikalams svarstyti, būtent dėlėi buvusių ligonių: O. Streimikienės, ir T. Saugienės. Jos nuo pašelpo atsiskė geg. mėnesį, o pašelpo buvo ilgai negavusios ir dėl to sukilę nesmagumų. Vėliau pasirodė, kad su vienos ligonės pašelpa įvyko klaida dėl čekių sumainymo. Klaida pataisyta. Kita ligonė da nebuvo gavus pašelpo, bet tikėtasi greitai gauti.

Tam pat susirinkime nutarta suruošti pikniką rugp. 17 d. p. Narjauskienės gražioj vietoj. Išrinkta komisija, kuri pasirūžo daug dirbti, kad piknikas nusisektų.

A. Weisengoff.

Nuo red. Korespondencijos nespėjome įdėti į rugp. mėn. numerį. Prašome dabar parašyti, kaip pramoga pavyko.

PASIDARBAVO PARAPIJAI.

Grand Rapids, Mich. — Rugpiūčio 3 d. Mot. Sąj. 42 kp. buvo surengus pikniką parapijos labui. Visiems visur yra žinoma, kaip siaučia dabar bedarbė, bet, nežiūrint to, katalikai žmonės vis savo bažnyčios neužmiršta ir remia, kiek kas gali. Tas pat ir čia. Kad ir į piknikus žmonių daug nesusirenka, bet dar vis šiek-tiek pelno lieka.

Šio pikniko komisija per susirinkimą pranešė, kad pelno liko virš \$40.00. Taipgi nutarta ką nors surengti kuopos labui, nes kuopa turi ir savo išdo žiūrėti, kad, kokiam reikalui atėjus, turėtų kuo atsispyrt. Tam tikslui išrinkta visa valdyba komisijon, kuri susirinks pas pirm. M. Rinkevičienę apsvarstyti, ką daryti.

Pirmininkė dėkojo visoms darbininkėms, kurios pasidarbavo piknike, būtent: p-lei O. Brazaitei, S. Grigaliūnienei, M. Medelinskienei, A. Kamsiskienei, A. Kvietkauskienei, M. Rusinauskienei, K. Jedvinskienei, Simanavičienei, P. Vaivodie- nei, Jezavickienei, Valukonienei, O. Matulionienei ir kitoms, kurių vardų nepagavau. Visoms išstarta širdingas ačiū už pasidarbavimą. Turiu pridėti, kad daug darbavos ir pati pirm. p. Rinkevičienė. Taigi ir priklauso lygi padėka. V. K.—42.

IŠ MŪSŲ PADANGĖS.

Ashley, Pa. — Nedažnai matosi "Moterų Dirvoje" žinutės iš mūsų apie linkės. Rodosi, kad viskas čia apmirę. Bet ne. Visuomet kas nors veikiama, ar tai kuopos, ar bažnyčios naudai. Reikia pažymėti, kad nuo pat pradžios susitvėrimo kuopos, sąjungietės nesnaudžia.

Šių metų Motinų Dieną šventėme iškilingai su šv. Mišiomis ir beveik visos narės bendrai priėmė šv. Komuniją.

Liepos 6 d. turėjome išvažiavimą į Elmhurst, Pa. Išvažiavimas buvo surengtas tikslui, kad suteikus paramos našlaitnamiui, kurį čia globoja Jėzaus Nukryžiuoto seselės. (Pereitam num. buvo plačiau apie tai rašyta).

Surengimui daugiausia pasidarbavo šios narės: E. Zedauskienė ir M. Višniauskienė.

Kaip tik nuvažiavome į parką, tuoju gailėstingos seselės priuošė puikius pietus prie ežero. Visi skaniai pavalgę išsiskirstė: vieni nuėjo pažiūrėti senelių ir našlaičių, o kiti ežerą pasivažinėti. Mat, tėvas Alfonsas pasakė, kad tą dieną luoteliai sąjungietėms būtų veltui.

4 valandą visos susirinkome svetainėn pasiklausyti prakalbų, kurias pasakė

Jonas Lukas, Jėzaus Nukryžiuoto Vienuo-lyno gyventojas. Ištikrųjų, buvo įdomu pasiklausyti, kaip tokis mažas žmogutis gali gražiai kalbėti. J. Lukas yra tikrai 4 pėdų aukščio, o jau 50 metų amžiaus.

Po jo kalbos kalbėjo tėvas Alfonsas šimteriopai dėkodamas sąjungietėms, kad neužmiršta senelių ir našlaičių ir, kaip girdėjau, tą dieną nemažai ir pelno pa-darė.

7 val. susėdome į busą ir mašinas ir traukėme dainuodami namo.

Są-gos šakelė.

PUOTA VEIKĖJAI PAGERBTI.

Town of Lake. — Rugp. 9 d. veikėjos M. Paukštienės namuose įvyko Moterų Sąjungos 21 kuopos jai pagerbti vakarė-lis 15 metų ženybinio gyvenimo sukaktu-vėse.

Kadangi p. M. Paukštienė yra nenu-ilstanti veikėja Moterų Sąjungoj, tat pu-toj dalyvavo pačios rinktinės sąjungietės, kurios užpildė dailų pp. Paukščių namą.

Vakariene buvo gerai priruošta. Ne-apseita ir be linkėjimų, kurių sudėta daug ir nuoširdžių veikėjai M. Paukštienei ir jos gyvenimo draugui. Ilgą ir gražią kal-bą pasakė kun. A. Deksnis, paskui kalbė-jo Moterų Sąjungos Centro rašt. p. M. Vaičiūnienė, R. Maziliauskienė, Mickeliū-nienė, D. Kaminskienė, A. Kinčienė, S. Bartkaitė, Vekutienė, Zajauskienė, R. Kar-čauskienė, B. Bartkienė, M. Sudeikienė.

Vakaro vedėja p. J. Čepulienė apipa-sakojo p. M. Paukštienės didelį pasidar-bavimą Moterų Sąjungos 21 kuopoj, kaip ji nenuilstančiai remia 21 kuopą ir jau penkti metai kaip eina išdininkės parei-gas. Jos pasidarbavimu išdas žymiai pa-didėjo. Be to, ji daug yra ir Apskirty savo darbilio pridėjusi. Į du Moterų Są-jungos šeimų važiuo savo lėšomis ir kaip dabar įprasta graudenti, nei vieno cento negavo atlyginimo už jos tokį nenuils-tantį kuopai darbavimąsi.

Linkėtina p. M. Paukštienei ir toliau dar taip uoliai darbuotis Moterų Sąjun-gai, nepaisant jokių užmetimų ar kokio pavydo.

Be kalbų-linkėjimų p. Paukštienei į-teikta ir dovanėlė — vokelis su aukso šimtaine. Nors dovanėlė nelabai didelė, bet ji sudėta gerų širdžių.

Svečių puotoj buvo labai daug, kad net nesutilpo prie vieno stalo ir delto daugeliui nebuvo progos kalbėti, nes būtų užėmę keletą valandų.

Tas parodo, kiek p. M. Paukštienė turi draugių ir tai ištikimų.

Linkima p. M. Paukštienei sveikatos, energijos ir toliau nenuilstančiai darbuo-tis Moterų Sąjungai. Alma.

PANELĖS ONOS NEVULYTĖS PAGERBTUVĖS.

Chicago, Ill. — Rugp. 13 d., pp. Barš-čių name, suruošta pagerbtuvės visuome-nės veikėjai p-lei Onai Nevulytei.

Prie gėlėmis išpuoštų stalų susodin-ta viešnios ir svečiai. Prie stalo galo pa-likta vieta, papuošta gražiu "Corsage" — p-lei Nevulytei.

Pradedant vakariene, maldą atkalbė-jo M. S. 20 kp. dv. vadas, kun. F. Vai-tukaitis.

Svečių tiek daug buvo, kad reikėjo sodinti per du stalu. Vaišintasi skaniai, gerta už "jaunos veikėjos sveikatą", kel-ta taurės už ilgiausius metelius, laimę ir t. p.

Širdingi linkėjimai.

Pavakarieniavus, M. S. 20 kps. išd. p. P. Vaičekauskienė su p. Barščiene ir kviečia susirinkusius prie toasto p-lei Ne-vulytei. Ponia Vaičekauskienė gražiai at-pasakojo panelės Onytės darbuotę, kaip 20 kps. pirmininkės, kaip gražiai kuop-a dabar gyvuoja, pasiluosavus iš senų skolų ir betvarkės, kaip auga narėmis ir nuolat veikia naudingus darbus gražioj vienybėj. Po sveikinimų, įteikė dovanų nuo 20 kps. narių ir prietelių — perlinį rašomą setą ir šilkinį lietsargį. Toliau va-karui vesti perstatė p. A. Nausėdienę.

Kadangi susirinkusių svečių tarpe bu-vo veikliausios narės ir rinktiniai inteli-gentai svečiai, tad ir linkėjimai buvo gra-žūs tai mergaitei, kuri suvirš 10 metų tyliai, uoliai su pasišventimu darbavosi Moterų Sąjungai, be vieno cento atlygti-nimo be jokių "pagerbimų" bei "poky-lių". Štai, pirmas širdingai sveikino gerb. kun. F. Vaitukaitis. "Dirbk ir toliau, panelė Onytė, nes pasišventusiems visuo-menės veikėjams nieks negal pilnai atly-ginti," — sakė gerb. kun. F. Vaitukaitis.

Ponia F. Šatienė, 20 kps. vice-pirm.

ir pati pirmutinė buvusi Centro vice-pirm. nuo savęs pareiškė gražių linkėjimų. Buv. Lietuvos operos art. p. J. Kudirka, p. Gudas, Brighton Pk. dainininkas, gražiai sveikino veikėją. B. Bitautienė, kuri per trejus metus bendrai darbavosi su p-lė Nevulyte M. S. Apskr., širdingai linkėjo p-lei Nevulytei, nepaisant visų erškėčių, (? Red.) eiti toliau tiesos keliu.

Ponia Statkienė, 20 kps. rašt. sakė, kad p-lė Nevulytė niekuomet už pinigą nedirbo, vien iš pasišventimo ir savo duosnumu, darbingumu visur pasižymėjo.

Ponia L. Račkauskienė pripažino, kad p-lė Nevulytė viena iš tų nenuilstamų veikėjų, dėka kurių pasilaiko mūsų organizacijos...

Iš Town of Lake ponia M. Šedienė, A. R. D. Centro vice-pirm., maloniai sveikino p-lę Onytę.

Ponas Dr. A. Rakauskas su žmona įnešė daug gražių minčių ir gražaus jūmoro, reikšdami gražius linkėjimus.

Iš Bridgeporto sveikino p-lę P. Petkiūtė, artima Nevulytės draugė, taipgi 1-mos kps. veiklios sąjungietės: O. Aleliūnienė, I. Klebaitė. Savo kalbose gražių gėlelių į sveikinimus įpynę.

Ponia M. Janušauskienė, taip pat užsitarnavusiai veikėjai gražių linkėjimų sudėjo.

Ant galo išsaukta "atsisveikint su svečiais" pati p-lė O. Nevulytė. Gerb. veikėja taip buvo giliai paliesta tokio gražaus susirinkimo, brangių dovanų ir pilnų širdingumo linkėjimų, kad su dėkingumo ašaromis akyse dėkojo visiems... Sakėsi, kad jai tai pirmą kartą gyvenime teko pergyventi tokią gražią valandą ir patirti kiek brangių prietelių ji turi... Susirinkę atsistojimu pagerbė veikėją ir galingai sušuko jai valio!

P-lės Nevulytės nuveikti darbai.

P-lė O. Nevulytė, čia gimusi ir augusi lietuvaitė, yra rimta veikėja. Ji Sąjungai davė net tris kuopas. Tuoj po antrojo M. S. Seimo, jina! suorganizavo kuopą Norwood, Mass., kuri gyvavo suvirš 12 metų. Paskui suorganizavo Milwaukee, Wisc., gavino 7 kuopą, West Pullman, Ill. ir sutvarkė 20 kp., Brighton Parke. Be to, pirmutinė dėjosi prie visų Sąjungos darbų. Savomis lėšomis pagerbė K. M. ats. p. Pikėlingienę, p. Vileišienę. Visuomet rėmė kuopos ir Apskričio dar-

bus. Jinai įnešė, kad M. S. Apsk. įsteigtų kambarį Aps. vardu Šv. Kryžiaus ligoninėje ir pati pirmoji nuo savęs ir kitų sąjungiečių įteikė \$18 "cash" pradžiai. Į kelis M. S. Seimus važiavo savo lėšomis ir juose rimtai dirbo. M. S. Chic. Ap. dirbo nuo ilgų metų, eidama įvairias pareigas, kaip pirm. vice-pirm., o vėliausiai raštininkavo per trejus metus.

Panelės O. Nevulytės geros ypatybės.

Kelios iš daugelio gražių būdo ypatybių, p-lės Nevulytės, tai yra didelis sąžiniškumas ir teisingumas. Pas ją nėr nė krislelio pavydo; ji visus užsitarnavusius gerbia ir pirmutinė pamato jų nuopelnus. Be to, p-lė Nevulytė gražiai ir taisyklingai rašo lietuviškai. Remia savo raštais mūsų spaudą. Žodžiu, tai lietuvaitė, idealistė ir visuomenininkė. Tokie žmonės bile organizacijai labai brangūs ir svarbu būtų ją turėti M. S. Centre.

Tad ilgiausių metų p-lei Onai! Gyvuok, dirbk ir pasišvesk ant toliau.

O ponios P. Vaičekauskienei ir Barštienei ir visai 20 M. S. kuopai ačiū už surengimą taip gražaus pokilio ir davimą mums progos pagerbt tikrai užsitarnavusią veikėją — idealistę.

Viena iš daugelio.

DEL AKADEMIJOS REMĖJŲ DR-JOS CENTRO "REZOLIUCIJOS."

"Draugo" No. 202 Ak. Remėjų Draugijos Centro susirinkimo protokole įdėta "rezoliucija" reikale Mot. Sąjungos Chic. Apskričio susirinkimo pareikšto nepasitenkinimo Akademijos Remėjų XI Seimo vedėja (p. A. Nausėdiene), kuri, išsaukdamą mažų kuopelių atstoves sveikinti Seimą, nedavė žodžio M. S. Chic. Apskr. atstovėms. Kadangi toje rezoliucijoje, samoningai, ar ne, iškreipta Mot. Sąjungos Chic. Apskričio protokolo mintis, todėl esu verčiama atsilipti.

1. Rezoliucijoje pasakyta, kad į 4-tą mėnesį pareikštas nepasitenkinimas. Remėjų seimas buvo gegužės mėn., o Apskričio atstovės pranešimą padarė liepos 25 d. (birželio mėn. Apskr. susirinkimas neįvyko). Kiek tada bus mėnesių.

2. Ne atstovės Apskričio vardu pareiškė nepasitenkinimą, kaip A. R. "rezo-

liucijoj" iškreipta, bet Apskričio susirinkimas tai padarė, išklauses pranešimo.

3. Rezoliucijoj sakoma kad Apskr. neturėjęs "quorum." Išeina, kad jai Apskr. būtų turėjęs "quorum," tai būtų užgyres tokį A. R. Seimo vedėjos atsinešimą į Apskritį. Tai būtų buvę dailu ir rimta! Ne kiekvienam, net ir "pavyzdingų," draugijų susirinkimuos nevisados buva "quorumai", o bet-gi nutarimai daromi ir vykinami. Tad kas čia per toks svarbus daiktas? Ar pareiškimui vieno žmogaus netakto turėjo būti sušauktos visos Chicagos kuopos in corpore?

Jeigu Ak. R. Centro susirinkimas, vietoj išnešimo tokios rezoliucijos, būtų pabrėžęs, kad tas įvyko per klaidą, nes kas-gi klaidų nedaro, tada ir apeliacija į Apskritį būtų buvęs vietoj. Dabar — žydas muša, žydas rėkia.

Doma Gustaitė-Kaminskienė,

Mot. S. Chic. Apskr. rašt. ir

Apskr. atstovė A. R.

XI Seimui.

AČIŲ.

Nuoširdų ačiū noriu pareikšti Moterų Sąjungos 21 kuopai už surengtą man 15 metų ženybinio gyvenimo paminėjimą.

Visų pirmu noriu pareikšti ačiū rengėjoms, kuopos pirm. J. Čepulienei, M. Sudeikienei, C. Gaudesienei, kurios nesi-gailėjo savo brangaus laiko, surengdamos man pagerbimo vakarėlį, kas man pastilks atmintį ant visados.

Ačiū visoms dalyvavusioms ir už suteiktą brangią dovaną ir nuoširdus linkėjimus.

Ačiū gerb. kun. A. Deksnui, Moterų Sąjungos Centro rašt. M. Vaičiūnienei, Moterų Sąjungos direktorių pirm. R. Maziliauskienei, 67 kuopos veikėjai Mickeliūnienei, M. S. Apskričio rašt. D. Kaminskienei, p. A. Kinčinienei, p. M. Paugienei, Glišnienei, Martišienei, McGaun,

S. ir K. Bartkaitėms, pp. Rumšams, Karčauskams, Bartkams, Zajauskams, Veikuliams, Damaškams, Saimonams, Gaidauskams, S. Klimui.

M. Paukštienė.

Laikau sau už garbę ir didžiausį malonumą išreikšti dėkingumo žodžius sumanytojoms ir rengėjoms brangioms draugėms ponioms: A. E. Nausėdienei, P. Vaičekauskienei, M. Barščienei. Jūsų pastangų vaisiai sudarė mano garbei vieną iš šauniausių puotų, kuri įvyko rugpjūčio 13 d. Toji dienele bus neužmirština per ilgiausius metus.

Mūsų aukštos inteligentijos dalyvavimas mano pagerbtuvėse privertė mane manyti, kad tai sapnas. Vienok buvo realybė. Brangių draugijų ir prietelių kloties linkėjimai ir gražios mintys mane taip sujaudino, kad gyvu žodžiu negalėjau tinkamai padėkoti.

Artimų draugijų, ir 20 kps. sąjungiečių dovanėlė visuomet bus liūdytoja tos maloniausios valandos, kurią pirmą kartą savo gyvenime teko pergyventi. Tikrai jaučiausi it kokia princesa. Tat priimkite nuoširdžiausią ačiū už atsilankymą ir sveikinimus. Gerb. kun. F. Vaitukaitis, Dr. ir p-ni Rakauskai, ponios: M. Janušauskienė, p. Šedienė, B. Bitautienė, p. A. Aleliūniene, p-lė Klebaitė, art. J. Kudirka, p. J. Gudas, ponios: A. Statkienė, L. Račkauskienė, F. Šatienė, O. Šakūniene. Didelis ačiū jaunai šeimininkei p-lei N. Svenciskaitei ir savo draugei p-lei Petkiūtei už gėlių plokštus. Mūsų visuomenės vady linkėjimai tiek daug man pridavė inspiracijos, kad, nežiūrint jokių intrygų, eisiu tuomi keliu, kurį Jūsų mintys man nupiešė. Esu tikra, kad Aukščiausiasis padės. Dar kartą prašau visų priimti nuoširdžiausią ačiū!

Ona A. Nevulytė.

Už visas brangias dovanas ir visa gerą, ką esu gavus namie ir ligoninėj būdama, reiškiu gilią padėkos žodžius pirmiausia M. S. 55 kp. ir jos iniciatorėms kp. pirm. Labanauskienei, M. Jasnauskienei, taipgi kp. narėms: Balčiūnienei, O. Dobrovolskienei, Budrikienei, Linkevičienė.

nei, Klikūnienei, M. Dobrovolskienei, Kar-lavičienei, Aitutienei, Sinevičienei, Judiekienei, Žibienei, Virbickienei, Cibulskie-nei, Peldžienei, Teniukienei, Lachavičiē-nei, Brazaitienei ir N. N.

Toliau širdingai dėkoju brangioms veikėjoms iš plačiosios Chicagos — ini-ciatorėms pp. M. Paukštienei, E. Micke-liūnienei ir brangioms draugėms: Galnai-tei, Mazeliauskienei, Čepulienei, Sudeikie-nei, Rumšienei, Jonukienei, Simutienei, Statkienei, Kregždienei, Šatkienei, Šimu-tienei, Zajauskienei, Mališauskienei, Sriu-

bienei, Vaičiūnienei, Sutkienei, Pudžve-lienei, Volterienei, Saimonienei.

Skyrium dėkoju už dovanas pp. Mon-deikams, Vaičiūnams, M. S. Centro Firm. T. B. Mažeikienei, p-lei M. Jokūbaitei (New Haven, Conn.), L. ir O. Dobrovols-kiams, B. Čižauskienei, Statkienei, Čepu-lienei, Sudeikienei, Maziliauskienei, Vol-terienei, "giminei" p. Šimuliui, p. Len-kauskienei, p-lei Krotkaitei, pp. Brazaus-kams, Varaniams, Junokienei, Kuncienei, Janušauskienei, Sutkienei, Paukštienei ir D. Kaminskienei.

S. Sakalienė.

NAMŲ ŪKIS.

Chop suey.

1 svarą žalios mėsos kiaulienos ar vištienos, 1 puoduką selerų supiausty-tų šmotukais, 1 svoguną supiaustytą, kenuką grybų-mushrooms arba 6 švie-ži supiaustyti, 6 yater chesnuds, pusę svaro "bean sprouts" ketvirtą dalį svaro bamboo shoots, 1 šaukštą "Soyu sauce," 2 puodukai buliono. Supiausty-ti mėsą ir daržoves į plonus stripsiu-kus. Pakepinti karštuose riebaluose, su-pilki sosą ir sriubą, uždengti ir pama-žu virinti iki bus viskas minkšta. Ne-reikia dėti druskos.

Greitai pagaminta daržovių sriuba.

Vėliausi tyrinėjimai rodo, kad pa-prastas daržoves nereik ilgai virti ir vartoti mažai vandens. Jeigu daržovės mažais šmoteliais supiaustytos, tuo grei-čiau ir geriau išvirs.

Ypatingai vaikams patiks sekanti sriuba.

Pusę puoduko mažais šmoteliais su-piaustytų žalių morkų, pusę puoduko (mažais šmoteliais supiaustytų) žalių svogunų, tris ketvirtadalius puoduko (mažais šmoteliais supiaustytų) žalių salierų, pusę puoduko (mažais šmote-liais supiaustytų) žalių ropių, 1 puo-duką bulvių, 1 šaukštuką sukapoto ža-

lio pipiro, 1 kvortą karšto vandens, 1 ir pusę šaukštuko druskos, pipirų paskoninti, pusę puoduko tomātės sun-kos, 3 šaukštus sviesto.

Įdėk sviestą į puodą. Kuomet jis sutirps įdėk visas daržoves, be bulvių, ir kepk dešimts minutų. Įpilk karštą vandenį į puodą, įdėk bulves ir virink dvidešimts minutų, po to įdėk toma-čių sunką ir virink dar dešimts minu-tų.

FLIS.

Namie Padaromas Vaisinis Sviestas.

Nors dėjimas į dėžes (canning) ir džiovinimas vaisių yra geriausia visų žinomas, tačiau iš vaisių galima pada-ryti ir kitų dalykų, kurie pravartu žiemos laike turėti. Jokių valgomų vai-sių nereikia išmesti niekams, bet tiek, kiek tik galima, panaudoti juos darant vaisinį sviestą. Tokį sviestą dirbant, nors ir pageidaujama turėti geriausių vaisių, tačiau galima sekmingai varto-ti ir sugedusiųjų sveikąsias dalis.

Reikalingi Indai.

Tuos pačius indus, kurie randas beveik kiekvienoje virtuvėje, galima vartoti ir dirbant vaisių sviestą. Pa-geidaujama, bet nėra būtina reikalin-ga, turėti palivotą arba alumininį ka-

tilą, kuris būtų vien tik tam ir vartojamas. Kiti reikalingi indai yra koštuvas, vėlinis sietas, grustuvas, saikavimui puodeliai, peiliai ir skaurados.

Dideli geležiniai, ar variniai, katilei, kurie būdavo seniau vartojami, dirbant obuolių sviestą lauke, daugely vietų ir dabar tebevartojami.

Obuolių Sviestas su Obuolių Gira.

Nors dabar obuolių sviestas ir nėra šioje šalyje taip plačiai vartojamas, kaip seniau kad buvo, tačiau jis tebėra gerai žinomas. Nėra geresnio būdo geriems obuoliams ir sveikoms dalims sugedusių obuolių suvartoti, kaip daryti iš jų sviestą.

Nors iš visokių obuolių galima daryti geras sviestas, bet geriausiai pasiseka, jei obuoliai yra vartojami geros rūšies ir jei jie gerai verda. J. A. Val. Agrikultūros Departamentas yra atradęs, kad vasariniai obuoliai tinka geram sviestui daryti. Kietųjų obuolių sviestas netaip gerai nusiseka, jeigu jie nėra perkošiami per dratinį sietelį. Tokios rūšies obuolius reikia suvartoti darymui obuolių sriubos ir perkošti prieš sumaišant su gira.

Kartais saldūs obuoliai maišomi su rukščiais, dedant trečdalį saldžiųjų ir du trečdaliu rukščųjų. Per daug prinokę obuoliai negeistini. Jeigu tokius prisieitų vartoti, reikia į juos truputį uksuso įdėti, bet tik tiek, kiek skonis reikalauja. Tiktai švieži, saldi gira arba sterilizuota turi būt vartojama. Ji tol reikia virinti, kol pusė belieka. Jeigu virinta gira būna karšta supilama į blekines, ar bonkas, ją galima ir vėliau sunaudoti darymui sviesto.

Nuluptus ir supiaustytus obuolius reikia išvirinti sykiu su gira, kad padarius obuolių sviestą vienu sykiu, arba pirmiau galima padaryti obuolių sriubą, kuri paskui išverdama sykiu su gira. Pastarasis būdas patartina su kie-

tais obuoliais. Reikia tol virti, kol gira ir obuoliai nebesiskiria. Tuomet atšalęs sviestas bus tirštas, kaip ir gera obuolių sriuba. Tirštumą galima nutaikinti po truputį atšaldant. |

Dažniausiai imama lygios dalys obuolių ir giros, kad padarius sviestą kaip reikiant. Kitu žodžiu, penkis (5) galionus saldžios giros reikia nuvirinti, kol lieka pustrečio (2½) galiono, o po to penkis galionus suluptų ir supiaustytų obuolių reikia pridėti prie giros ir virinti.

Kad padarius gerą sviestą, svarbu yra ilgai ir pamažu virinti (nuo 4 iki 6 valandų) ir dažnai maišyti.

Jeigu cukrus vartojamas, reikia į pridėti kada baigiama virti. Galima dėti koks svaras kiekvienam galionui, bet galima dėti daugiau ar mažiau (arba visai nedėti), kaip kam tinka.

Obuolių sviestas būna paskonintas dadedant po pusę šaukštuko malto cinamono, gvazdikų (cloves) ir kveplančiųjų pipirų (all spices). Visus reikia sudėti ir sumaišyti, kada jau baigiama virti. |

Kol dar karštas, obuolių sviestą reikia supilti į išvirintas bonkas, stiklines, ir kitus panašius indus su gerais dangteliais. Tą padarius, reikia dar sekančiai virinti: Gerai dangteliais užvožtas bonkas sudėti į indą, juos apsemti vandeniu, uždengti ir uždėti ant ugnies. Pradėti skaityti laiką nuo tada, kada garas pasirodo, ir po 5 minutų ant kiekvienos kvortos, 10 minutų ant kiekvieno pus-galiono ir 15 minutų ant kiekvieno galiono, Tada išimti bonkas ir padėti, kad atvėstų. Paskui padėti saugioje vietoje, kol reikės vartoti. Jeigu dangteliai gerai neužsiveržia reikia prieš virinant įdėti į dangtelius vaškuotos popieros. Virinimas yra tam, kad apsaugojus obuolių sviesto nuo pelėsių ir gedimo ir tas

užima vietą vaško, kuris dabar yra brangus. Visoks vaisių sviestas turi būti panašiai sterilizuojamas. Bet jeigu to negalima daryti, tada reikia karštu vašku (paraffin) užpilti ir tuomi jis bus apsaugotas nuo gedimo.

Obuolių Sviestas Be Giros.

Geras obuolių sviestas dažnai padaromas ir be giros. Užtektinai vandens reikia pridėti prie nulupty ir supiaustytų obuolių, tuomet pasidarys skysta obuolių sriuba. Paskui reik palengva virinti ant mažos ugnies apie 3 arba 4 valandas. Rudasis cukrus tinkamesnis, negu baltasis, kurį reikia įdėti, kada baigiama virti. Cukrus, kuris nusistoja ant dugno New Orleans sirupo bačkos, yra labai geras. Svaro užtenka galionui, bet tas priklauso nuo skonio, kaip ir cinamonas, kvepantieji pipirai ir gvazdikai, kurie pridedami sviestui išvirus.

Obuolių Sviestas su Uogų Skistymu.

Jeigu geistina turėti uogų skonio, galima pridėti jų skystimo. Ant kiekvieno galiono nulupty ir supiaustytų obuolių išvirtų ir perkoštų, įdėti vieną puskvortę uogų skistymo, vieną svarą rudojo cukraus ir ketvirtą dalį šaukštuko druskos. Virinti reikia palengva ir per dvi valandi dažnai maišyti arba kol nepasidarys tirštas. Tada įmaišyti vieną šaukštuką cinamono ir, kol karštas, supilti į bonkas. Paskui virinti bonkas taip kaip aukščiau sakyta. |

Obuolių Sviestas su Citrinomis.

Reikia supiaustyti keturias citrinas, apmerkti vandeniui ir laikyti per naktį. Ant rytojaus sudėti į puodą sykiu su aštuoniais svarais nulupty ir supiaustytų obuolių. Virinti vieną valandą, pridėti tris svarus cukraus ir virinti da pusantros valandos, kol pasidarys tirštas. Supilti į bonkas, kol karštas, ir virinti bonkas, panašiai kaip aukščiau sakyta arba aplieti karštu vašku.

Grušių Sviestas.

Grušių sviestas yra daromas taip kaip obuolių sviestas, be giros. Grušios turi būti prinokusios. Reikia jas nulupti, supiaustyti ir įdėti į puodą; pridėjus truputį vandens tol virinti, kol pasidarys minkštos. Paskui reikia ant kiekvienos kvortos įdėti vieną puoduką cukraus ir virinti da nuo pusantros iki dviejų valandų. Sviestas tada turi būti jau užtektinai tirštas. Įdėti truputį citrinos skystimo, imbiro, cinamono ir kitų kvepiančių žolių ir gerai įmaišyti, kol da karštas. Paskui supilti į karštas bonkas ir vėl virinti panašiai kaip aukščiau sakyta.

Persikų (Peach) Sviestas.

Sudėti persikus į dratinį gurbą ir įmerkti į verdantį vandenį kol jų skura atšoks. Paskui įmerkti į šaltą vandenį ir skura lengvai nusilups. (Gera prinokusieji ir neturintieji priaugusių prie minkštųjų kauliukų, persikai yra geriausi). Sugrusti tada juos ir virti be vandens. Ant kiekvienos vaisių dalies dėti pusę tiek cukraus, palengva virinti ir dažnai maišyti, kol nesutirštės. Sykiu galima ir kelis čielus persikus su sviestu išvirti. Karštą sviestą sudėti į bonkas ir panašiai daryti, kaip su obuolių sviestu. FLIS.

IŠ MOTERŲ PASAULIO.

— J. A. Valstybių valdžioje dirba 24,736 moterys.

— Keturios įžymios moterys New Yorke paskirtos studijuoti piktadarybes.

— Paryžiuje galima matyti moteris gatves šluojant, taksi "draivinant" ir laikraščius pardavinėjant.

— J. A. Valstybių agrikultūros departamente yra keturios moterys, kurios tyria augalų ligas.

— J. A. Valstybių moterys takų nuo jeigų yra sumokėjusios \$13,250,000,000.

Narių Įstojimo Ir Mokesčių Lentelė.

PIRMAS PAŠELPOS SKYRIUS.

Su pašelpo 5 dol. savaitėje ir pomirtinė 150 dol.

Nuo 18 iki 25 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 25c., Į Pomirtinės skyrių — 10c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka — 50c. į mėnesį.

Nuo 25 iki 35 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo — 25c., Į Pomirtinės — 15c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka 55c. į mėnesį.

Nuo 35 iki 45 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 25c., Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Atsargos fondą — 5c. Viso moka 60c. į mėnesį.

Įstojimas 2 dol. 50c.

ANTRAS PAŠELPOS SKYRIUS.

Su pašelpo 7 dol. 50c. savaitėje ir pomirtinės 150 dol.

Nuo 18 iki 25 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės — 10c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso moka 80c. į mėnesį.

Nuo 25 iki 35 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės skyrių 15c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso moka 85c. į mėnesį.

Nuo 35 metų iki 45 metų moka:

Į Apšvietos skyrių — 10c., Į Pašelpo skyrių — 50c., Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Atsargos fondą — 10c. Viso 90c. į mėnesį.

Įstojimas 3 dol. 50c.

POMIRTINIS SKYRIUS.

Nuo 18 iki 26 metų moka:

Į Pomirtinės skyrių — 20c., Į Apšvietos skyrių — 10c. Viso moka 30c. į mėnesį.

Su 150 dol. pomirtinės.

Nuo 26 iki 50 metų mokesčiai eina sekamai:

27 m. 22c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 32c.

28 m. 21c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 31c.

28 m. 23c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 33c.
29 m. 24c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 34c.
30 m. 25c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 35c.
31 m. 26c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 36c.
32 m. 27c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 37c.
33 m. 28c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 38c.
34 m. 29c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 39c.
35 m. 30c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 40c.
36 m. 31c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 41c.
37 m. 32c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 42c.
38 m. 33c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 43c.
39 m. 34c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 44c.
40 m. 35c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 45c.
41 m. 36c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 46c.
42 m. 37c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 47c.
43 m. 38c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 48c.
44 m. 40c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 49c.
45 m. 40c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 50c.
46 m. 41c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 51c.
47 m. 42c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 52c.
48 m. 43c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 53c.
49 m. 44c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 54c.
50 m. 45c. į m., į Apšv. sk. 10c. Viso 55c.

APŠVIETOS SKYRIUS.

Priklausančios narės prie vieno tik-tai Apšvietos skyriaus moka 2 dol. į me-tus, arba bertainiais: už 3 mėn. — 50c., už pusmetį — 1 dol., už metus 2 dol.

Visi mokesčiai mokami iš anksto.

Pastaba. Visų skyrių, išėjus tik-tai Apšvietos, narės kas met moka po 50c. į lėšų fondą.

Įstojimas, nežinint metų senumo, 1 dol. 50c. Be to, kasmet moka 50c. į lėšų fondą. Šiame skyriuje pašelpo nėra. Jei neišbuvusi metų šiame sky-riuje narė numirtų, įmokėti mokesčiai bus sugrąžinti. Pomirtinė iš šio sky-riaus narei bus išmokėta tada, kai iš-bus daugiau metų laiko nuo įstojimo dienos.

Norint gauti informacijų apie Mo-terų Sąjungą ir visais Sąjungos reika-lais reikia kreiptis prie Centro Rašti-ninkės šiuo adresu: *Mrs. M. Vaičiūnienė, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill.*